

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku E. I.
przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie [...]
o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 marca 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 30 sierpnia 2017 r., sygn. akt VIII Ua [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. przyznaje adwokatowi J. N. od Skarbu Państwa -
Sąd Rejonowy w P. 120 zł (sto dwadzieścia) za reprezentację
wnioskodawczyni z urzędu, powiększone o należną stawkę
podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2017 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie z odwołania E. I. przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie [...] o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż na okoliczność ustalenia stanu zdrowia E. I. powołał biegłych wielu specjalności odpowiadających występującym u odwołującej schorzeniom, w części także z urzędu. Podnoszona przez

odwołującą okoliczność, iż w opinii lekarzy leczących odwołującą jest osobą niepełnosprawną w stopniu przynajmniej umiarkowanym nie ma znaczenia dla sprawy, skoro biegli, których opinia stanowi podstawę rozstrzygnięcia sporu, należycie wyjaśnili i uzasadnili wnioski opinii odnośnie lekkiego stopnia niepełnosprawności odwołującej, dyskwalifikując w tym zakresie twierdzenia lekarzy prowadzących odwołującą oraz jej własne. Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do kwestionowania ocen powołanych w sprawie biegłych i powoływania innych biegłych tej samej lub innej specjalności. Stanowisko E. I., w którym nie zgadza się ona z opiniami należy bowiem traktować jako wyraz subiektywnej oceny stanu jej zdrowia oraz niezadowolenia z treści opinii, co nie jest jednak wystarczające dla przeprowadzenia dowodu z opinii uzupełniającej biegłych sądowych bądź przeprowadzania dowodu z opinii innych biegłych. Zdaniem Sądu pierwszej instancji przedłożona dokumentacja medyczna oraz badanie podmiotowe i przedmiotowe przeprowadzone przez biegłych lekarzy sądowych nie wykazały na tyle zaawansowanych zmian chorobowych, aby pozwoliły one na zaliczenie odwołującej do wyższego stopnia niepełnosprawności niż lekki.

Zdaniem Sądu Okręgowego niedopuszczalne jest czynienie ustaleń pozostających w sprzeczności ze stanowiskiem lekarzy specjalistów, zwłaszcza w sytuacji, gdy opinia ekspertów jest jednoznaczna, przekonująca i odpowiednio umotywowana. Opinia biegłego, która sądu nie przekonała, nie może być weryfikowana, a zwłaszcza dyskwalifikowana, bez posłużenia się wiedzą specjalistyczną. Dowód z opinii biegłego w postępowaniu sądowym jest jedyną drogą pozyskania koniecznych do rozstrzygnięcia wiadomości specjalnych i nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową. Wskazał, że sąd orzekający w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku dopuszczania dowodów, zwłaszcza z opinii biegłych lekarzy, tak długo, aż strona uzyska opinię odpowiadającą jej oczekiwaniom. Wydane opinie były rzetelne, logicznie uargumentowane, bardzo szczegółowe i w sposób niebudzący najmniejszych wątpliwości wyjaśniały wszelkie kwestie związane z ustalonym dla odwołującej stopniem niepełnosprawności.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów prawa materialnego: art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej

oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do orzeczenia wobec skarżącej niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym.

Według skarżącej skarga kasacyjna powinna zostać przez Sąd Najwyższy przyjęta do rozpoznania z uwagi na oczywistą zasadność. Wskazała, że w przedmiotowej sprawie Sąd pomimo zgromadzenia pełnego materiału dowodowego, wskazującego na liczne i przewlekłe choroby skarżącej oraz udowodnienia, iż jej stan cały czas się pogorsza, w sposób całkowicie błędny zastosował postanowienia art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. i uznał, iż stan zdrowia skarżącej nie pozwala na ustalenie wobec niej niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. W trakcie postępowania dowodowego przeprowadzono liczne dowody z opinii biegłych lekarzy. Każda z wykonanych opinii wskazywały na występowanie u skarżącej różnego rodzaju schorzeń i chorób przewlekłych. Schorzenia powyższe łącznie naruszają sprawność organizmu skarżącej w zakresie wskazującym, iż jest ona niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymaga czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa

materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (ostanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, LEX nr 2156603). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2015 r., II PK 112/15, LEX nr 2025780). W rozpoznawanej sprawie skarżąca nie uzasadniła występowania tak rozumianej przyczyny przedsądu.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. W niniejszej sprawie biegli z zakresu ortopedii, neurologii i pulmonologii ostatecznie uznali, iż stan zdrowia odwołującej po dniu 17 czerwca 2004 r. nie uzasadnia uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z powodu schorzeń układu nerwowego i narządu ruchu. Biegli kardiolog, endokrynolog i diabetolog stwierdzili, że z przyczyn stricte kardiologicznych, endokrynologicznych i diabetologicznych nie zachodzi u odwołującej niepełnosprawność w jakimkolwiek stopniu. Również biegły psychiatra uznał, że leczone w przeszłości i zgłaszane obecnie dolegliwości o charakterze głównie nerwicowym nie uzasadniają orzekania długotrwałej psychicznej niezdolności odwołującej do prostych prac fizycznych.

Przedstawiona Sądowi Najwyższemu skarga stanowi w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy obu instancji. Skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące

ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Polemika skarżącej z oceną dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji. O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 15 ust. 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714 ze zm.).